

Ψηφίστηκε ο Νόμος 4548/2018 (ΦΕΚ 104 - 13.06.2018) που αναμορφώνει το δίκαιο των ανωνύμων εταιρειών.

Οι σημαντικότερες τροποποιήσεις που επιφέρει ο νέος Νόμος 4548/2018 στο δίκαιο των Ανωνύμων Εταιρειών (Α.Ε.) μπορούν να συνοψισθούν στα παρακάτω σημεία:

A. Ίδρυση – διάρκεια – επωνυμία

Δυνατότητα σύστασης και με ιδιωτικό έγγραφο

- Προβλέπεται πλέον η δυνατότητα σύστασης ανώνυμης εταιρείας και με ιδιωτικό έγγραφο, υπό την προϋπόθεση ότι υιοθετείται το πρότυπο καταστατικό κατά την προβλεπόμενη νομοθεσία, και εφόσον για τη μεταβίβαση των εισφερόμενων στο κεφάλαιο περιουσιακών στοιχείων δεν απαιτείται η τήρηση συμβολαιογραφικού εγγράφου βάσει ειδικής διάταξης νόμου.

Δυνατότητα «απεριόριστης» διάρκειας και «φανταστικής» επωνυμίας

- Η διάρκεια της Α.Ε. δύναται πλέον να είναι αόριστη, και η επωνυμία της μπορεί είναι και φανταστική ή να φέρει κάποια άλλη ένδειξη (συμπεριλαμβανομένης και ηλεκτρονικής διεύθυνσης), άμεσα και διαρκώς συνδεδεμένη με την εταιρεία.

B. Κεφάλαιο – καταβολή & πιστοποίηση

Αύξηση του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου και δυνατότητα καταβολής εκτός Ελλάδας

- Το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο Α.Ε. αυξάνεται σε 25.000 Ευρώ, και δύναται πλέον να καταβληθεί και σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό της εταιρείας σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί σε χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Ανώνυμες εταιρείες που έχουν ήδη κεφάλαιο μικρότερο των 25.000 Ευρώ, υποχρεούνται το αργότερο μέχρι 31.12.2019 να αυξήσουν το κεφάλαιό τους σε 25.000 Ευρώ ή να μετατραπούν σε άλλη μορφή εταιρείας.

Πιστοποίηση καταβολής κεφαλαίου από ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία

- Η πιστοποίηση καταβολής του κεφαλαίου (τόσο κατά τη σύσταση όσο και σε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου) γίνεται υποχρεωτικά από ορκωτό λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία, οι οποίοι δεν πρέπει να διενεργούν τον τακτικό έλεγχο της εταιρείας.
- Εξαιρετικά, η πιστοποίηση μπορεί να γίνει και από το διοικητικό συμβούλιο στις εξής περιπτώσεις: (α) κατά το στάδιο της σύστασης, (β) σε πολύ μικρές ή μικρές εταιρείες (κατά τον Ν. 4308/2014), μη εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά και (γ) σε περίπτωση εισφοράς σε είδος μετά την ολοκλήρωση της μεταβίβασης.

Δυνατότητα καταβολής εισφοράς και με συμψηφισμό χρέους

- Στην περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, εισάγεται η δυνατότητα καταβολής εισφοράς και με συμψηφισμό χρέους της εταιρείας προς αυτόν που καταβάλει την εισφορά, εφόσον αυτό προβλέπεται στη σχετική απόφαση περί αύξησης του κεφαλαίου, και βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή λογιστή. Το χρέος πρέπει κατ' αρχήν να είναι υπαρκτό, ληξιπρόθεσμο και μην εξαρτάται από αίρεση.

Γ. Μείωση μετοχικού κεφαλαίου

Ειδικοί τρόποι μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου

- Προβλέπεται πλέον ρητά η δυνατότητα μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου σε είδος, κατόπιν αποτίμησης κατ' αρχήν των σχετικών περιουσιακών στοιχείων. Στην περίπτωση που οι μέτοχοι αποφασίσουν ομόφωνα τον τρόπο υλοποίησης της μείωσης, δεν απαιτείται αποτίμηση.
- Εισάγεται η δυνατότητα μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου με σκοπό τον σχηματισμό ειδικού αποθεματικού.

Δ. Εκδιδόμενοι τίτλοι

Εισαγωγή νέων τίτλων

- Μια ανώνυμη εταιρεία μπορεί πλέον να εκδίδει μετοχές, ομολογίες, τίτλους κτήσης μετοχών (warrants), ιδρυτικούς τίτλους και άλλους τίτλους ειδικών διατάξεων.
- Προβλέπεται πλέον η δυνατότητα έκδοση εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων ως αντάλλαγμα για την παροχή ορισμένων αντικειμένων σε είδος εκ μέρους των μετόχων ή τρίτων.

Εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι

Ε. Μετοχές – μεταβίβαση μετοχών

Κατάργηση ανωνύμων μετοχών

- Οι μετοχές μιας Α.Ε. εφεξής θα είναι μόνο ονομαστικές. Ανώνυμες μετοχές που έχουν ήδη εκδοθεί ονομαστικοποιούνται υποχρεωτικά την 01.01.2020.

Μείωση της κατώτατης ονομαστικής αξίας της μετοχής

- Κάθε Α.Ε. υποχρεούται να έχει μία τουλάχιστον κοινή μετοχή.
- Η ονομαστική αξία κάθε μετοχής μπορεί να είναι μεταξύ 0,04 λεπτών του Ευρώ και 100 Ευρώ, και πρέπει να είναι η ίδια για όλες τις μετοχές μιας εταιρείας.

Ηλεκτρονικό βιβλίο μετόχων και λογιστική μορφή μετοχών

- Προβλέπεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής τήρησης του βιβλίου μετόχων καθώς και η τήρησή του από κεντρικό αποθετήριο τίτλων, πιστωτικό ίδρυμα ή από επιχείρηση επενδύσεων.
- Οι μετοχές μπορούν να τηρούνται και σε λογιστική μορφή, ύστερα από αποϋλοποίηση ή ακινητοποίηση κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014.

Μεταβίβαση μετοχών

- Εισάγονται διατάξεις ως προς τη μεταβίβαση μετοχών τόσο με ειδική διαδοχή, όσο και λόγω καθολικής διαδοχής.
- Σχετικά με τις δεσμευμένες μετοχές, των οποίων η μεταβίβαση εξαρτάται από την έγκριση της εταιρείας, προβλέπεται ότι, κατ' αρχήν, οι περιορισμοί ως προς τη μεταβίβαση των μετοχών αυτών δεν ισχύουν σε περίπτωση θανάτου, κατάσχεσης, πτώχευσης ή υπαγωγής του μετόχου σε άλλη συλλογική διαδικασία εκποίησης της περιουσίας του.

ΣΤ. Ομολογιακά δάνεια

Ενσωμάτωση διατάξεων του Ν. 3156/2003

- Ενσωματώνονται και αναθεωρούνται ορισμένες διατάξεις περί ομολογιακών δανείων του Ν. 3156/2003, που αφορούν στις ανώνυμες εταιρείες, και καταργούνται αντίστοιχα τα εν λόγω άρθρα του Ν. 3156/2003 (άρθρα 1 – 9 και 12).

Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ανανέωση ορισμένων διατάξεων με σκοπό τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων και την προσέγγιση των όσων ισχύουν στις διεθνείς αγορές.

Δεν είναι ξεκάθαρο αν η τροποποίηση όρων των υφιστάμενων ομολογιακών δανείων σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές εφόσον αποφασιστεί από τα μέρη θα έχει ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2019 ή αναδρομικά.

- Διευκρινίζεται ότι το ομολογιακό δάνειο δε χάνει το χαρακτήρα του ως ομολογιακού σε περίπτωση που ενσωματώνεται σε μία ομολογία ή ομολογιούχος είναι ένα πρόσωπο.

Η διάταξη αυτή επιλύει τα ερμηνευτικά ζητήματα που είχαν δημιουργηθεί επί του θέματος αυτού με τη Γνωμοδότηση 514/2006 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

- Διευκρινίζεται επίσης ότι οι ομολογίες μπορούν να εισάγονται σε κάθε ρυθμιζόμενη αγορά, Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης ή Μηχανισμό Οργανωμένης Διαπραγμάτευσης και όχι μόνο στις αγορές που λειτουργούν στην Ελλάδα.

Η διεκκρίνιση αυτή κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς μη διάκρισης άλλως θα υπήρχε παραβίαση του δικαίου της Ε.Ε.

- Καθορίζεται ρητά πλέον ως γενικός κανόνας η αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου για την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου και όχι της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό της εταιρείας.
- Καθιερώνεται η απελευθέρωση του επιτοκίου για όλα τα ομολογιακά δάνεια.

Η ίδια ρύθμιση είχε προβλεφθεί με το Ν. 4416/2016 για ομολογιακά δάνεια που εισάγονται σε ρυθμιζόμενη αγορά ή καλύπτονται αποκλειστικά από επαγγελματίες επενδύτες, θεωρήθηκε όμως αναγκαία η εφαρμογή αντίστοιχης διάταξης για όλα τα ομολογιακά δάνεια χωρίς διάκριση με βάση την ιδιότητα των ομολογιούχων.

- Εισάγονται νέα χρηματοδοτικά εργαλεία που έχουν δημιουργηθεί στη διεθνή πρακτική όπως ομολογίες πληρωμής σε είδος (“payment in kind”), ομολογιακά δάνεια χωρίς ημερομηνία λήξης (“perpetual bonds”) ή ομολογίες καταστροφής (“catastrophe bonds”).
- Καταργείται η απαγόρευση μετατροπής ομολογιών σε μετοχές με απόφαση της συνέλευσης των ομολογιούχων, ως περιττός περιορισμός στην ελευθερία των συναλλαγών.
- Προβλέπεται ρητά η δυνατότητα έκδοσης ομολογιακού δανείου με μετατρέψιμες ομολογίες και η δυνατότητα πρόβλεψης μηχανισμών αναπροσαρμογής της τιμής μετατροπής σε περίπτωση εταιρικών πράξεων.

Η εν λόγω πρόβλεψη έχει ως σκοπό την εναρμόνιση με τα περισσότερα ευρωπαϊκά δίκαια καθώς η έλλειψη ρητής διάταξης δημιουργούσε ανταγωνιστικό μειονέκτημα στις ελληνικές εταιρείες.

Z. Διοικητικό Συμβούλιο

Δυνατότητα μονομελούς διοικητικού οργάνου

Εισάγεται η δυνατότητα διορισμού μονομελούς διοικητικού οργάνου (σύμβουλος – διαχειριστής), αντί του διοικητικού συμβουλίου, για τις πολύ μικρές και μικρές εταιρείες, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτό προβλέπεται στο καταστατικό της εταιρείας.

Λειτουργία εκτελεστικής επιτροπής

- Προβλέπεται πλέον η δυνατότητα συγκρότησης και λειτουργίας εκτελεστικής επιτροπής, στην οποία ανατίθεται εξουσίες του διοικητικού συμβουλίου.

Απλοποίηση υπογραφής αποφάσεων ΔΣ χωρίς συνεδρίαση

- Η υπογραφή των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου χωρίς συνεδρίαση από τα μέλη του (ή τους αντιπροσώπους τους) απλοποιείται με την εισαγωγή εναλλακτικών τρόπων υπογραφής, όπως η ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων (e-mails) ή με οποιοδήποτε άλλο ηλεκτρονικό μέσο.

Συγκρούσεις συμφερόντων – ευθύνη μελών ΔΣ

- Ενσωματώνονται διατάξεις αναφορικά με την υποχρέωση πίστωσης – συγκρούσεις συμφερόντων του διοικητικού συμβουλίου, καθώς επίσης και διατάξεις που αφορούν στη διαφάνεια και εποπτεία των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη (ενσωμάτωση άρθρων της Οδηγίας 2007/36/EK, Οδηγία 2017/828/ΕΕ).
- Προβλέπεται ρητά ευθύνη μελών διοικητικού συμβουλίου για άμεση ζημία μετόχων ή τρίτων.

Αμοιβές ΔΣ – πολιτική αποδοχών

- Ενσωματώνονται οι διατάξεις της Οδηγίας 2007/36/EK και Οδηγίας 2017/828/ΕΕ που αφορούν στην πολιτική αποδοχών, η οποία είναι υποχρεωτική για ανώνυμες εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.
- Ανώνυμες εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά υποχρεούνται να καταρτίζουν έκθεση αποδοχών.

**Διάθεση
μετοχών σε
μέλη ΔΣ και
προσωπικό**

- Προβλέπεται ρητά δυνατότητα διάθεσης μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό της εταιρείας, τόσο με τη μορφή του δικαιώματος προαίρεσης (option) όσο και δωρεάν διάθεσης, κατόπιν σχετικής απόφασης της γενικής συνέλευσης.

Η. Γενική Συνέλευση

**Παράσταση στη ΓΣ
μη μετόχων**

- Προβλέπεται ρητά το δικαίωμα συμμετοχής στις συνεδριάσεις της γενικής συνέλευσης τόσο μελών διοικητικού συμβουλίου όσο και των ελεγκτών της εταιρείας. Κατόπιν σχετικής συναίνεσης του προέδρου της γενικής συνέλευσης, και υπό την προϋπόθεση ότι δεν αντιτίθεται στο εταιρικό συμφέρον, είναι δυνατή η συμμετοχή και τρίτων προσώπων σε συνεδριάσεις της γενικής συνέλευσης.

**Κατάργηση
δεύτερης
επαναληπτικής
συνεδρίασης**

- Η επαναληπτική συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης περιορίζεται πλέον σε μία, και καταργείται η δεύτερη επαναληπτική που προβλέπεται στον Κ.Ν. 2190/1920.

**Απλοποίηση
υπογραφής
αποφάσεων ΓΣ
χωρίς συνεδρίαση**

- Η υπογραφή των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης χωρίς συνεδρίαση από τους μετόχους της (ή τους αντιπροσώπους τους) απλοποιείται με την εισαγωγή εναλλακτικών τρόπων υπογραφής, όπως η ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων (e-mails) ή με οποιοδήποτε άλλο ηλεκτρονικό μέσο.

**Δικαιώματα
μειοψηφίας**

- Εισάγεται ατομικό δικαίωμα κάθε μετόχου σχετικά με την πληροφόρηση επί του ύψους του κεφαλαίου της εταιρείας, τις κατηγορίες των μετοχών που έχουν εκδοθεί καθώς και τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας.
- Προβλέπεται η δυνατότητα δημιουργίας ενώσεων μετόχων, οι οποίοι μπορούν να ασκήσουν στο όνομά τους, αλλά για λογαριασμό των μελών τους, τα δικαιώματα μειοψηφίας. Οι ενώσεις αυτές λαμβάνουν τη μορφή σωματείου και αποκτούν νομική προσωπικότητα με την εγγραφή τους στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών του Ν. 2251/1994.

Θ. Εταιρική διακυβέρνηση

**Εισαγωγή
διατάξεων εταιρικής
διακυβέρνησης**

- Ενσωματώνονται διατάξεις περί κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης, που πρέπει να τηρούνται από τις ανώνυμες εταιρείες με κινητές αξίες δεκτές προς διαπραγμάτευση.

Ι. Επίλυση διαφορών

**Δυνατότητα
διαιτησίας/
διαμεσολάβησης**

- Εισάγεται η δυνατότητα επίλυσης διαφορών, συμπεριλαμβανομένων διαφορών που ανακύπτουν από την εταιρική σχέση μεταξύ μετόχων ή μεταξύ μετόχων και της εταιρείας, σε διαιτησία ή διαμεσολάβηση.

Κ. Τέλος Χαρτοσήμου

**Εφαρμογή
μειωμένου
συντελεστή τέλους
χαρτοσήμου στις
Ε.Π.Ε. και στις
Ι.Κ.Ε.**

- Διευκρινίζεται ρητά η αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Περί Τελών Χαρτοσήμου που προβλέπουν μειωμένο φορολογικό συντελεστή για τις ανώνυμες εταιρείες, στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και τις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες.

Η ισχύς της διάταξης αυτής ορίζεται από 31 Μαΐου 2018 και εφεξής. Η διάταξη αυτή επιβεβαιώνει το ισχύον καθεστώς, που είχε τελεθεί εν αμφιβόλω, με την κατάργηση του παλαιού άρθρου 56 του Ν. 3190/1955 περί Ε.Π.Ε.

www.pwc.gr

Το κείμενο αποσκοπεί μόνο σε γενική ενημέρωση των ενδιαφερομένων και δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως βάση για λήψη αποφάσεων. Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στην PwC:

Λεωφ. Κηφισίας 268,
15232 Χαλάνδρι
τηλ. +30 210 6874400

© 2018 PricewaterhouseCoopers Business Solutions AE. Με επιφύλαξη όλων των νομίμων δικαιωμάτων.

